

Tips för forskare som medverkar i ett science café

Vad är ett science café?

Ett science café är ett öppet forum där allmänheten kan möta forskare och diskutera aktuella ämnen i en informell miljö. Det är inte en föreläsning eller en paneldebatt utan en möjlighet för alla – både publiken och de medverkande forskarna – att ställa frågor och uttrycka sina åsikter om ett ämne.

Varför ska jag vara med?

Ett science café kan ge dig nya insikter om din forskning och om hur den uppfattas av allmänheten. Det kan förhoppningsvis också ge dig nya idéer om hur man kan kommunicera forskning till lekmän. Du får möjlighet att sprida kunskap om ditt forskningsområde och kan samtidigt uppfylla krav om att samverka med omvärlden.

Ditt bidrag

- Science café-formen kräver ett minimum av förberedelse. Sannolikt ombeds du att ge en kort introduktion till ämnet som en inledning. Försök att hålla den kort, använd vardagligt språk och koncentrera dig förslagsvis på en del av ämnet som kan väcka frågor och diskussion. Ta gärna med någon sak att visa upp och skicka runt bland publiken.
- Ett science café är inte en föreläsning – så undvik PowerPoint-bilder! Om du vill tala om något som du brukar använda PowerPoint för att förmedla, tänk kreativt på andra sätt att förklara det.
- Det är i stor utsträckning publikens nyfikenhet och intressen som styr vad som diskuteras under ett science café. Det innebär att det är omöjligt att förbereda sig på alla de aspekter på ett ämne som kan tänkas komma upp.

Men det finns några sätt att förbereda sig:

- Om du har möjlighet, besök gärna ett science café i förväg och lägg märke till vad som fungerar bra respektive mindre bra.
- Prova att prata om ämnet med människor som inte känner till ditt arbete och se vad som bäddar för ett intressant samtal.
- Förbered frågor till publiken. På så sätt kan du utnyttja caféet för att få reda på vad människor i allmänhet anser om din forskning.

Få igång diskussionen

Science caféet har sannolikt en moderator eller värd som ser till att alla får möjlighet att delta och som hjälper till att hålla igång diskussionen efter din inledning. Kom tidigt till caféet för att träffa moderatören och eventuella andra medverkande och kom gemensamt överens om kvällens upplägg.

Den konventionella fråga-svar-formen innebär envägskommunikation (från dig till publiken) och engagerar sällan alla närvarande (även om alla ges möjlighet att ställa frågor).

Några sätt att uppmuntra till diskussion:

- Ställ en fråga till publiken eller be om deras åsikt om något. Du kan också be dem räkna upp handen som svar på en fråga och sedan fråga några stycken varför de svarade som de gjorde. Uppmuntra deltagarna att diskutera sins emellan eller att komma överens om ett gemensamt svar. När en särskilt bra fråga kommer upp, pröva om publiken kan besvara den i stället för att göra det själv.
- Använd lättfattligt språk och undvik facktermer, utan att för den skull göra din presentation banal.

- Presentera ämnet på ett sätt som relaterar till människors vardag och/eller som är aktuellt, så att publiken känner att de kan bidra till diskussionen.
- Var uppmärksam på alla i publiken. Du kommer förmodligen att märka när någon tanke har fångat allas intresse eller när bara några få är engagerade.
- Besvara alla frågor kortfattat och utan längre utvecklingar.
- Om någon ställer en komplicerad fråga, försök att formulera om den så att alla förstår. Om frågan är mycket specialiserad eller kommer att ta lång tid att besvara, erbjud dig att tala direkt med frågeställaren efteråt hellre än riskera att förlora publikens intresse.
- Var inte rädd för att erkänna om du har etiska invändningar eller är osäker i en viss fråga eller om du inte tidigare har tänkt på något som tas upp.
- Viktigast av allt är att anpassa sig efter hur kvällen utvecklas, ta det lugnt och ha kul!